

Vlaams Ministerie
van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie
Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de controle van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de Vrije Technische Scholen van Turnhout te Turnhout

Hoofdstructuur	so en dbso
Pedagogische eenheid	116971-116988
Instellingsnummer	116971
Instelling	Vrije Technische Scholen van Turnhout
Directeur	Willy VERMEIREN
Adres	Zandstraat 101 - 2300 TURNHOUT
Telefoon	014-41.69.51
Fax	014-41.50.51
e-mail	vrije.technische.scholen@telenet.be
Website/URL	http://www.vtst.be
Bestuur van de instelling	
Adres	Noorderlaan 108 - 2030 ANTWERPEN 3
Scholengemeenschap/Consortium	113084 - SGKSO Arendonk - Beerse - Turnhout te ARENDONK
Adres	Kloosterbaan 5 - 2370 ARENDONK
CLB	114975 - Vrij CLB Kempen te TURNHOUT
Adres	Korte Begijnenstraat 18 - 2300 TURNHOUT
Dagen van het doorlichtingsbezoek	8, 9,10 en 11 januari 2013
Einddatum van het doorlichtingsbezoek	11/01/2013
Datum bespreking verslag met de instelling	01/02/2013
Samenstelling inspectieteam	
Inspecteur-verslaggever	Dirk Diepers en Monique Van der Straeten
Teamleden	Dirk Diepers Hilde De Rijbel Elly De Keyser Agnes Geerts Gabriël Poppe Christian Potlood
	Jurgen Hus Etienne Gielen Monique Van der Straeten

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	3
1. RELEVANTE KENMERKEN	4
2. FOCUS VAN DE CONTROLE	4
3. ASPECTEN VAN HET WELZIJNSBELEID	4
3.1 Organisatie	4
3.2 Veiligheid van de leer- en werkomgeving	5
3.3 Gezondheid en hygiëne	7
3.4 Milieu	8
4. STERKTES EN ZWAKTES	9
4.1 Relevante aspecten waarin de instelling goed is	9
4.2 Relevante aspecten die de instelling kan verbeteren	9
4.3 Relevante aspecten die de instelling moet verbeteren	9
5. ADVIES	10
6. REGELING VOOR HET VERVOLG	10

INLEIDING

Op 8, 9, 10 en 11 januari 2012 bezocht de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap uw instelling. Zij deed dit in het kader van haar decretale opdracht om voor de overheid toezicht uit te oefenen op de kwaliteit en de kwaliteitszorg van onderwijsinstellingen.

Zij is daarbij bevoegd voor:

- de controle van het studiepeil;
- de naleving van de onderwijsregelgeving;
- de controle op naleving van de wet op de veiligheid, het welzijn en de hygiëne.

Overeenkomstig het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 wordt gebruik gemaakt van de mogelijkheid van art. 38 §5 om het toezicht inzake bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne afzonderlijk van de doorlichting uit te voeren.

Tijdens deze controle voert de inspectie volgende activiteiten uit: onderzoek en analyse van documenten en gegevens, observaties en gesprekken.

Het onderzoek mondt uit in een verslag. Dat begint met een opsomming van de relevante kenmerken van de instelling. Daarna volgt een overzicht van de aspecten inzake het welzijnsbeleid van de instelling die onderzocht worden.

Het verslag eindigt met het advies en de regeling voor het vervolgtoezicht.

Het verslag van de controle bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne resulteert in één van drie mogelijke adviezen:

- gunstig;
- gunstig beperkt in de tijd;
- ongunstig.

Een gunstig advies is noodzakelijk, wil de instelling verder erkend worden en/of verder opgenomen worden in de financierings- of subsidiëringsregeling.

Het verslag moet binnen een termijn van 30 kalenderdagen na ontvangst op een personeelsvergadering integraal besproken worden.

Het verslag is openbaar en kan ongeveer drie maanden na de doorlichting geraadpleegd worden op de website van het departement onderwijs op het adres www.ond.vlaanderen.be/doorlichtingsverslagen of op www.schooldoorlichting.be.

Het verslag mag niet gebruikt worden voor publicitaire doeleinden (bijvoorbeeld met het oog op leerlingenwerving).

1. RELEVANTE KENMERKEN

Contextuele kenmerken

- De Vrij Technische Scholen Turnhout (verder afgekort als VTST) organiseren naast het voltijds secundair onderwijs ook deeltijds onderwijs in hun Centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs Noorderkempem (verder afgekort als CDON). Het centrum heeft vestigingsplaatsen: in Turnhout (Noord-Brabantlaan 4 en Blairon), in Arendonk (Molenwiel 39), in Beerse (Antwerpseweg 48) en in Hoogstraten (Gelmelstraat 26). De infrastructuur valt telkens onder het beheer van de respectieve meewerkende school, met elk hun eigen preventiebeleid.
- De vestigingsplaats Turnhout maakt momenteel ook gebruik van een tijdelijke locatie in Blairon (deze locatie werd niet meegenomen in deze controle van het WZB).
- In de vestigingsplaats Hoogstraten wordt de infrastructuur (een geklasseerd gebouw) systematische gerenoveerd. Een aantal lokalen, werkplaatsen en gangen zijn reeds in orde, terwijl de renovatie van andere lokalen in uitvoering is of gepland is.
- De vestigingsplaats Arendonk is eigendom van de gemeente.

Situationele factoren

Nihil

2. FOCUS VAN DE CONTROLE

Aspecten van het welzijnsbeleid die in aanmerking kwamen voor onderzoek:

Organisatie van het welzijnsbeleid	Ja
Veiligheid van de leer- en werkomgeving	Ja
Gezondheid en hygiëne	Ja
Milieu	Ja

3. ASPECTEN VAN HET WELZIJSBELEID

3.1 Organisatie

3.1.1 *Het bestuur van de instelling*

Het veiligheidsbeleid dient verder uitgewerkt te worden.

Toelichting: Voor VTST zijn de verslagen, het globaal preventieplan en het jaaractieplan op elkaar afgestemd. Voor het CDON wordt voor elke vestigingsplaats het welzijnsbeleid gevoerd door de meewerkende school. Voor alle vestigingsplaatsen kon aangetoond worden dat een dynamisch risicosysteem wordt gehanteerd. In de vestigingsplaats Hoogstraten is de informatie voor het personeel toe echter vrij beperkt en in de vestigingsplaats Beerse is de opvolging en het stellen van prioriteiten binnen het jaaractieplan voor verbetering vatbaar.

3.1.2 *Comité¹*

Het comité preventie en bescherming op het werk is opgericht, voert de wettelijk voorziene opdrachten uit en heeft een actieve inbreng in het beleid van de instelling.

Toelichting: De comités vervullen de voorgeschreven taken in voldoende mate.

3.1.3 *Interne dienst voor preventie en bescherming op het werk (PBW)*

De toepassing van de regelgeving met betrekking tot de interne dienst voor preventie en bescherming op het werk vertoont hiaten die tijdelijk nog aanvaardbaar zijn.

Toelichting: Alle interne diensten functioneren globaal gezien naar behoren. De preventieadviseur van het VTST volgt momenteel een opleiding niveau 2. Een minpunt is dat de vestigingsplaats Hoogstraten geen bewijs kon voorleggen van een recente jaarlijkse rondgang. Dit in tegenstelling tot de vestigingsplaatsen Beerse, Arendonk en Turnhout waar de verslagen van jaarlijkse rondgang werden voorgelegd en aangetoond werd dat gepaste acties in de actieplannen worden opgenomen.

3.1.4 Samenwerking met externe dienst voor preventie en bescherming op het werk (PBW)

De externe dienst preventie en bescherming op het werk is gedeeltelijk betrokken bij het welzijnsbeleid.

Toelichting: De externe diensten werken voldoende complementair. De preventieadviseur-arbeidsgeneesheer doet minstens om de twee jaar een rondgang en de opmerkingen worden opgenomen in de actieplannen. Eén uitzondering hierop is de vestigingsplaats Hoogstraten waar de laatste jaren geen rondgang plaatsvond.

3.1.5 Aankoop- en indienststellingsbeleid

De interne preventiedienst wordt betrokken bij het aankoop- en indienststellingsbeleid maar er zijn nog hiaten die tijdelijk aanvaardbaar zijn.

Toelichting: Voor VTST zijn voor sommige kleine handmachines nog geen indienststellingsverslagen opgemaakt. Momenteel is een inhaaloperatie opgestart om deze te regulariseren. In de vestigingsplaats Hoogstraten is - naar aanleiding van een controle van FOD-WASO - gestart om het aankoop- en indienststellingsbeleid bij te sturen. Momenteel zit men nog in de fase van inventarisatie. De procedure van aankoop- en indienststelling is uitgeschreven, doch deze werd tot op heden niet of onvoldoende gevolgd. In de vestigingsplaatsen Beerse, Arendonk en Turnhout wordt de aankoop- en indienststellingsprocedure gevolgd. In de vestigingsplaats Turnhout maakt de preventieadviseur risico-analyses en geeft advies, doch de bestelformulieren worden niet mee ondertekend.

3.2 Veiligheid van de leer- en werkomgeving

3.2.1 Bewoonbaarheid

Gebouwen, lokalen en/of hun inrichting vertonen tekorten met betrekking tot comfort en/of veiligheid die tijdelijk aanvaardbaar zijn en/of er wordt voldoende gevolg gegeven aan klachten.

¹ Comité: het comité preventie en bescherming op het werk of een ander overlegorgaan (overlegcomité, personeelsvergadering, werkgroep ...) dat – in die gevallen waar het wettelijk mogelijk is – de taken van het comité preventie en bescherming op het werk op zich neemt.

Toelichting: Voor VTST dient in sommige lokalen en gangen de vloerbekleding nog te worden vervangen door een stofvrije bekleding. In de vestigingsplaats Hoogstraten werd gevolg gegeven aan de gesignaleerde klachten en de geplande renovatiewerken garanderen op termijn voldoende comfort en veiligheid. Daar het een geklasseerd gebouw betreft, blijft de isolatiewaarde van het raamwerk ondermaats. De gangen blijven onverwarmd. Op een aantal plaatsen (secretariaat, refter, ...) zijn de neonlampen niet afgeschermd. Men beschikt niet altijd over een aparte kleedkamer voor meisjes. De werkplaats lassen is vuil en stoffig en de elektrische voorzieningen voldoen op een aantal plaatsen niet (onvoldoende afscherming, loshangende stopcontacten). De rookafzuiginstallatie voldoet niet. Het regent binnen in de werkplaats bouw, herstelwerken zijn opgenomen in het masterplan. Het dak van de fietsenstalling is op een aantal plaatsen stuk. In CDO Arendonk zijn niet alle lampenkappen afgeschermd. De zonnewering in lokaal 1 (algemene vorming) is stuk.

3.2.2 Veiligheid van het domein van de instelling

Op het domein van de instelling is er een direct risico op valgevaar, maar de tekorten zijn tijdelijk aanvaardbaar.

Toelichting: Op de speelplaats van de VTST zijn enkele oneffenheden. In de vestigingsplaats Hoogstraten voldoet de verharding aan de toegang via de Lindelaan niet en ook de speelplaats is, om valgevaar te voorkomen, aan renovatie toe. Op een aantal plaatsen zijn lage opstapjes niet gemarkeerd. De bordes van de trap is ter hoogte van de vloer onvoldoende afgeschermd tegen vallende voorwerpen. Het stapelen van voorwerpen op het vervallen dak van de stapelplaats dient te worden vermeden. In de andere vestigingsplaatsen werden geen noemenswaardige risico's vastgesteld.

3.2.3 Verkeersveiligheid

Het domein van de instelling en de onmiddellijke omgeving zijn voldoende verkeersveilig.

Toelichting: Nihil

3.2.4 Brandveiligheid

Er zijn tekorten met betrekking tot brandveiligheid die tijdelijk aanvaardbaar zijn.

Toelichting: Het brandpreventieverslag van de infrastructuur en uitrusting van de VTST vermeldt een aantal inbreuken m.b.t. compartimentering die geen onmiddellijk gevaar opleveren, maar wel bij een geplande renovatie moeten weggewerkt worden. Deze hiaten zijn opgenomen in het masterplan. In de vestigingsplaats Hoogstraten zijn nog niet alle tekorten uit het brandpreventieverslag weggewerkt. De keuring bij indienstneming van de gasinstallatie kon niet worden voorgelegd. De veiligheidsverlichting is nog niet overal aangebracht. Voor de vestigingsplaats Beerse beschikt men over een recent brandpreventieverslag (18 oktober 2012). Het verslag vermeldt tekortkomingen die nog dienen weggewerkt. De vluchtmogelijkheden in de bovenverdieping zijn niet in een tegenovergestelde zone gelegen. Het kooklokaal is nog niet voorzien van een zelfsluitende en brandwerende deur. In de vestigingsplaats Arendonk werd aan de opmerkingen uit het brandpreventieverslag van 2004 gevolggegeven. Het verslag van de vestigingsplaats Turnhout vermeldt nog een aantal tekorten. De organisatorische tekorten werden weggewerkt. De structurele echter nog niet.

3.2.5 Evacuatie

De preventieve maatregelen en/of de voorzieningen met betrekking tot een mogelijke evacuatie vertonen tekorten die tijdelijk aanvaardbaar zijn.

Toelichting: Op verscheidene plaatsen van de VTST ontbreekt de noodverlichting (o.a. in blokken a, b, e, f en c). De uitvoering van deze werken is wel bezig en opgenomen in het dynamisch risicosysteem. Sommige nooduitgangen kunnen enkel via een sleutel (waarover enkel de leraren beschikken) geopend worden, maar er zijn sloten besteld waardoor de deuren steeds van binnenuit kunnen geopend worden. In de vestigingsplaats Hoogstraten vermeldt het laatste verslag van de evacuatieoefening nog enkele werkpunten. Hier ontbreken nog op tal van plaatsen de noodzakelijke pictogrammen en de noodverlichting. Voor de vestigingsplaats Beerse is het aantal

werkpunten gering (sluiten van een deur). Op een aantal plaatsen is de noodverlichting nog niet aangebracht (cf. verslag van de brandweer). In de vestigingsplaats Arendonk voldoet het evacuatiescenario en het laatste verslag van de evacuatieoefening vermeldt een gering aantal opmerkingen. In de vestigingsplaats Turnhout wordt voldoende aandacht besteed aan evacuatie.

3.2.6 Veiligheid van de elektrische installatie(s) en liften

De elektrische installaties en/of de liften vertonen tekorten die tijdelijk aanvaardbaar zijn, maar maatregelen en/of verbeteracties zijn noodzakelijk.

Toelichting: Het keuringsverslag van de elektrische laagspanningsinstallatie van de VTST vermeldt enkele inbreuken en opmerkingen waarvan de acties om hieraan tegemoet te komen, opgenomen werden in het dynamisch risicosysteem. Voor de vestigingsplaats Hoogstraten dateert het recentste keuringsverslag van 2005. Daar de elektrische installatie op diverse plaatsen vernieuwd werd dient een nieuwe keuring te worden aangevraagd. Voor de vestigingsplaats Beerse vermeldt het recentste keuringsverslag opmerkingen die nog dienen weggewerkt te worden. Een volgende keuring dient te gebeuren vóór 11/06/2013. Voor de vestigingsplaats Arendonk vermeldt het keuringsverslag geen inbreuken. Voor de vestigingsplaats Turnhout (keuringsverslag van 25/01/2012) zijn nog een aantal inbreuken weg te werken.

3.2.7 Veiligheid van toestellen²

Essentiële veiligheidsinstructies met betrekking tot het gebruik van toestellen zijn meestal niet schriftelijk voorhanden en/of de gangbare beveiliging ontbreekt of is niet functioneel.

Toelichting: Het VTST besteedt voldoende aandacht aan de veiligheid van toestellen. In de vestigingsplaats Hoogstraten zijn voor de meest risicovolle machines de veiligheids-, gebruikers- en onderhoudsinstructies aanwezig. Doch voor andere apparaten zoals een kopieermachine, een vleessnijder is dit niet het geval. De afzuiginstallatie in het lasatelier voldoet niet, hiervoor is een dossier lopende. In de vestigingsplaats Arendonk voldoet de afzuiginstallatie in het atelier van lassen evenmin. Een nieuwe installatie is in uitvoering. De pennenbank in het atelier hout voldoet niet aan de veiligheidsvoorschriften, de verspanende onderdelen zijn onvoldoende afgeschermd. Dit is eveneens het geval voor de lintzaag.

3.3 Gezondheid en hygiëne

3.3.1 Sanitaire installaties

De sanitaire installaties en toebehoren zijn niet conform de regelgeving, maar de tekorten zijn tijdelijk aanvaardbaar.

Toelichting: Voor het VTST voldoet de sanitaire uitrusting. In de vestigingsplaats Hoogstraten werd één sanitair blok recent vernieuwd en de renovatie van het tweede blok is gepland voor volgend schooljaar. Momenteel is er geen scheiding voor beide geslachten. De gepaste pictogrammen ontbreken. De sanitaire installaties in de vestigingsplaats Beerse voldoen. In de vestigingsplaats Arendonk geven de toiletten rechtstreeks uit op de polyvalente zaal die gebruikt wordt voor het middagmaal. In de vestigingsplaats Turnhout voldoet het aantal toiletten voor de jongens niet.

3.3.2 EHBO

De instelling beschikt niet over de voorzieningen om EHBO te bieden.

Toelichting: De voorzieningen voor het bieden van EHBO voldoen voor de VTST. In de vestigingsplaats Hoogstraten beschikt men slechts over één gebrevetteerde hulpverlener en kan er geen permanentie verzekerd worden. In het EHBO-lokaal beschikt men momenteel niet over koud- en warmwater, de werken zijn in uitvoering. Van een aantal EHBO-materialen was de houdbaarheidsdatum overschreden. Het pictogram ontbreekt. Het EHBO-lokaal in de vestigingsplaats Beerse voldoet niet (doet tevens dienst als kopielokaal, wordt onvoldoende

² Toestellen: alles (apparaten, speeltuigen, installaties, machines, werkposten, gereedschappen, ...) wat mogelijk aanleiding kan geven tot een verhoogd risico voor personeel en/of leerlingen/cursisten.

verlucht, gebrek aan plaats voor een bed en geen warmwater voorzien) en de registratie van de interventies gebeurt niet. Er zijn voldoende hulpverleners.

In de vestigingsplaats Arendonk is de vestigingsverantwoordelijke gebrevetteerd. De registratie van de interventies is pas opgestart. Een EHBO-lokaal en de vereiste uitrusting ontbreken. In de vestigingsplaats Turnhout beschikt men over twee hulpverleners, doch de registratie van de interventies gebeurt niet.

3.3.3 Rookverbod

De manier waarop de instelling met het rookverbod omgaat, is tijdelijk aanvaardbaar.

Toelichting: Het rookverbod voldoet voor VTST. In de vestigingsplaats Hoogstraten ontbreekt het pictogram voor rookverbod aan de ingang langs de Lindelaan en de pictogrammen in het gebouw zijn onvoldoende duurzaam aangebracht. In de vestigingsplaats Beerse zijn geen pictogrammen aangebracht voor het domein en tijdens het vooronderzoek werd vastgesteld dat er gerookt werd. In de vestigingsplaats Arendonk ontbreekt een pictogram aan de ingang van de fietsers. Uit een controle van de Federale overheidsdienst blijkt dat er in de vestigingsplaats Arendonk voldoende aandacht wordt besteed aan het rookverbod. In de vestigingsplaats Turnhout is het rookverbod minimaal opgenomen in het centrumreglement en er is geen verwijzing naar de regelgeving.

3.3.4 Voedingsmiddelenhygiëne

De voedingsmiddelenhygiëne voldoet nog niet volledig aan de vigerende regelgeving.

Toelichting: In de vestigingsplaats Hoogstraten staan in de refter voedingswaren en wasproducten naast elkaar gestockeerd. De didactische keukens in de diverse vestigingsplaatsen voldoen in zake voedingsmiddelenhygiëne. Voor het zelf bedelen van de broodjes dient het centrum in de vestigingsplaats Beerse de gepaste maatregelen te nemen. Het centrum heeft zich hiervoor geregistreerd bij het Federaal Agentschap voor veiligheid van de voedselketen (FAVV).

3.4 Milieu

3.4.1 Omgaan met gevaarlijke producten

De manier waarop de instelling met gevaarlijke producten omgaat, vertoont tekorten die tijdelijk aanvaardbaar zijn.

Toelichting: Voor de vestigingsplaats Hoogstraten kon geen inventaris van de gevaarlijke producten, noch MSDS-fiches worden voorgelegd. In het atelier hout van de vestigingsplaats Beerse wordt geleverd in een ruimte zonder verluchting en de aanwezige producten zijn niet volgens de voorschriften geëtiketteerd en gestockeerd. Voor de vestigingsplaats Arendonk kon een inventaris van de gevaarlijke producten worden voorgelegd en evenmin de MSDS-fiches. Voor de vestigingsplaats Turnhout kon een inventaris van gevaarlijke producten worden voorgelegd, doch zonder vermelding van de maximum hoeveelheden en zonder plaatsaanduiding.

3.4.2 Zwembaden

Niet van toepassing

Toelichting: Nihil

4. STERKTES EN ZWAKTES

4.1 Relevante aspecten waarin de instelling goed is

- De werking van de comités preventie en bescherming op het werk.
- De samenwerking met de externe dienst.

4.2 Relevante aspecten die de instelling kan verbeteren

- De organisatie en de opvolging van de jaarlijkse rondgangen in de vestigingsplaats Hoogstraten.
- Het aankoop- en indienststellingsbeleid voor de VTST en de vestigingsplaatsen Hoogstraten en Turnhout.
- De beveiliging van alle elektrische installaties in alle vestigingsplaatsen van de CDON.
- Het rookverbod integraal naleven in alle vestigingsplaatsen van de CDON.
- De brandveiligheid met betrekking tot de evacuatiewegen in de VTST.
- De brandveiligheid met betrekking tot de compartimentering in de VTST.
- Structurele en organisatorische tekorten aan de brandveiligheid in de vestigingsplaatsen Beerse, Hoogstraten en Turnhout.

4.3 Relevante aspecten die de instelling moet verbeteren

- De voorzieningen EHBO en de registratie van de interventies in alle vestigingsplaatsen van het CDON.
- De beveiliging van alle toestellen in het CDON.
- Het omgaan met producten met gevaarlijke eigenschappen in de werkplaats hout in de vestigingsplaats Beerse en het afzuigen van de rookgassen in de ateliers van lassen in de vestigingsplaatsen Hoogstraten en Arendonk.

5. ADVIES

In uitvoering van het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies gunstig beperkt in de tijd voor de erkenningsvoorwaarden met betrekking tot bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.

Relevante aspecten die de instelling moet verbeteren:

- De voorzieningen voor EHBO en de registratie van de interventies in alle vestigingsplaatsen van het CDON.
- De beveiliging van alle toestellen in het CDON.
- Het omgaan met producten met gevaarlijke eigenschappen in de werkplaats hout in de vestigingsplaats Beerse en het afzuigen van de rookgassen in de ateliers van lassen in de vestigingsplaatsen Hoogstraten en Arendonk.

In uitvoering van het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies met betrekking tot het zelfstandig remediëren van tekorten:

DE INSPECTIE OORDEELT DAT DE INSTELLING DE TEKORTEN ZELFSTANDIG EN ZONDER EXTERNE ONDERSTEUNING KAN REMEDIEREN.

6. REGELING VOOR HET VERVOLG

Het bestuur van de instelling moet vanaf 1 januari 2016 kunnen aantonen dat er voldoende geredieerd werd om de tekorten volgens de vooropgestelde termijnen weg te werken.

Namens het inspectieteam, de inspecteur-verslaggever

Dirk Diepers

Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling:

Voor kennisname namens de directie/het schoolbestuur:

Willy Vermeiren